Učební osnovy

Obor vzdělání: Mechanik elektrotechnik **26-41-L/01**
Školní vzdělávací program **Mechanik elektronik**
Forma vzdělávání: **denní**
Celkový počet vyučovacích hodin za studium: **96 hodin**
Platnost: **od 1. 9. 2025**

Pojetí vyučovacího předmětu: **Dějepis**

Obecné cíle:

Dějepis umožňuje žákům, aby mohli lépe porozumět současnosti. Pomáhá při začleňování žáka do společnosti a připravuje ho na aktivní život v demokratické společnosti. Systemizuje různé historické informace, učí žáka na základě znalostí historie hlouběji porozumět současnosti a samostatně myslet. Dějepis plní významnou úlohu pro rozvoj občanských postojů a samostatného kritického myšlení žáků.

Charakteristika učiva:

Učivo je probíráno v prvním až třetím ročníku s jednohodinovou dotací týdně. Tato dotace je poměrně nízká, učivo je tvořeno výběrem ze světových a českých dějin. Chronologická cesta výběru učiva je zachována. Posíleny jsou dějiny moderní doby, protože dějiny konce 19. století a dějiny 20. století jsou nejvýznamnějším obdobím pro pochopení současnosti.

Pojetí výuky:

- Frontální výuka
- Kooperativní výuka
- Skupinová výuka
- Diferencovaná výuka

- Multimediální metody (video, DVD, dataprojektor)
- Vlastní rešerše žáků

Hodnocení výsledků žáků:

- Ústní zkoušení
- Písemné zkoušení
- Samostatné práce
- Hodnocení klasifikační, slovní
- Hodnocení aktivity
- Sebehodnocení žáka
- Hodnocení třídy, skupiny

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Dějepis přispívá k rozvoji kritického myšlení a vytváření vlastního úsudku. K hrdosti na tradice a hodnoty národa a k aktivnímu zájmu o politické a společenské dění. Zároveň učí kultivovanému vyjadřování a užívání historických pojmů. Dále rozvíjí intelektové a komunikativní kompetence. Pozitivně ovlivňuje hodnotovou orientaci žáka.

V dějepise se objevuje průřezové téma člověk v demokratické společnosti, kdy žák se snaží zvládat umění komunikace a prezentovat své názory.

Dále se v dějepise objevuje průřezové téma Člověk a digitální svět, kdy se žák snaží vnímat roli a vliv digitálních technologií, práci s nimi v historickém, politickém, sociálním, právním a ekonomickém kontextu.

Tématické rozdělení učiva po ročnících:

Ročník	hodin týdně	celkem hodin	Učivo
I.	2	64	Starověk, středověk, novověk, počátek 20. století
II.	1	32	20. století
III.			
IV.			

Rozpis učiva a realizace kompetencí:

Výsledky vzdělávání	Učivo
– Žák: – Objasní smysl poznání minulosti – Posoudí přínos antiky, judaismu a křesťanství na formování Evropy – Objasní aspekty stěhování národů včetně Slovanů v souvislosti s dědictvím antiky a křesťanství – Popíše vývoj významných státních útvarů střední Evropy a českého státu – Zhodnotí přínos křesťanství – Zhodnotí krizi křesťanské společnosti na příkladu husitské revoluce a posoudí její dopady na českou a evropskou společnost – Rozpozná znaky románské a gotické kultury – Vyjmenuje nejdůležitější zámořské objevy a vysvětlí jejich příčiny a důsledky – Zhodnotí přínos renesance a humanismu na formování evropské společnosti – Vystihne vývoj stavovské společnosti, objasní její střet se snahami o uplatnění absolutismu – Charakterizuje příčiny, průběh a následky 2. stavovského povstání – Popíše dopad válečných událostí 17. a 18. století na vývoj v Evropě a v koloniích – Objasní vývoj v Evropě a rozliší rozdíly mezi absolutismem a parlamentarismem – Objasní význam osvícenství – Charakterizuje umění renesance, baroka a klasicismu – Zná významné vědecké teorie a vynálezy a objasní jejich vliv na vývoj společnosti	Efektivní učení a studijní strategie (Jak se učit efektivně) **1. Starověk** – Počátky civilizací – Dědictví antiky – Judaismus a křesťanství **2. Středověk** – Formování států – Vývoj českého státu – Vývoj křesťanství a jeho krize – Kulturní a technický vývoj **3. Raný novověk** – Zámořské objevy – Humanismus a renesance – Formování absolutismu – Velké evropské války – Osvícenství – Kulturní a technický vývoj

Výsledky vzdělávání	Učivo
– Charakterizuje politické poměry v zemích Evropy 19. století – Uvede příčiny a průběh americké války a zhodnotí důsledky vzniku USA na formování občanské společnosti – Objasní význam francouzské revoluce a zhodnotí dopad napoleonských válek – Popíše průběh událostí 1848-49 v Evropě i českých zemích a objasní formování české společnosti – Objasní vznik novodobého českého národa – Popíše česko-německé vztahy a odvodí dopad na další vývoj – Popíše Bachův absolutismus a vyzdvihne význam přechodu k ústavnosti – Vysvětlí proces vzniku Rakousko-Uherska a objasní dopady duálního uspořádání – Vysvětlí základní politické koncepce české společnosti a zhodnotí jejich vliv na formování národní ideologie – Popíše problematiku česko-německých vztahů – Vysvětlí proces modernizace společnosti – Zhodnotí vliv průmyslové revoluce na hospodářský vývoj v českých zemích – Popíše evropskou koloniální expanzi – Popíše sociální rozvrstvení společnosti a snahy o řešení sociálních problémů – Popíše postavení minorit, žen, počátky emancipace – Objasní vývoj českého školství, vliv na emancipaci – Formuluje nové vědecké teorie a rozpozná jejich dopad na společnost – Charakterizuje umění 19. století – Vymezí důvody soupeření velmocí v koloniích – Objasní příčiny 1. světové války, charakterizuje válčící strany a jejich cíle, na příkladu zákopové války a použití nových bojových prostředků doloží nesmyslnost bojů, posoudí důsledky války na společnost i jednotlivce – Zhodnotí přínos 1. odboje ke vzniku samostatného státu, objasní problematiku	**4. Novověk - 19. století** – Habsburská monarchie **Velké občanské revoluce** – Vznik USA – francouzská revoluce a napoleonské války, - revoluce 1848-1849 v Evropě a v českých zemích **Společnost a národy** – Národní hnutí v Evropě a v českých zemích – Neoabsolutismus – Formování ústavnosti – Rakousko-uherský dualismus – Formování české občanské společnosti **Modernizace společnosti** – Průmyslová revoluce – Hospodářský vývoj českých zemí – Evropská koloniální expanze **Modernizovaná společnost a jedinec** – Sociální struktura společnosti – Postavení minorit, emancipační hnutí – Vzdělání – Věda a umění **5. Novověk - 20. století** **Vztahy mezi velmocemi** - Rozdělení světa – 1. světová válka, příčiny, průběh, důsledky

Výsledky vzdělávání	Učivo
legií, vyzdvihne nenásilnou cestu vzniku republiky – Popíše cestu k versailleskému systému, posoudí rizika, která vedla k dalším konfliktům – Vysvětlí specifikum vývoje v Rusku, zhodnotí dopad převzetí moci komunisty – Charakterizuje vývoj ČSR včetně významných osobností, zhodnotí sociální a národnostní konflikty, objasní proces ohrožení republiky včetně Mnichova, zhodnotí přínos meziválečného kulturního vývoje – Objasní meziválečný vývoj evropských a světových mocností – Charakterizuje komunismus, fašismus, nacismus, frankismus, japonský militarismus a vyvodí jejich dopad na další vývoj – Popíše dopad hospodářské krize – Objasní příčiny 2. světové války, charakterizuje válčící strany a jejich cíle, orientuje se na jednotlivých frontách – Vysvětlí vývoj okupace, hlavní etapy i postavy, zhodnotí život za okupace – Zhodnotí přínos 2. odboje /domácího i zahraničního/, charakterizuje jeho významné osobnosti – Popíše průběh osvobození republiky – Vysvětlí zločiny nacismu i problematiku holocaustu, zdůrazní jejich vnímání v současnosti – Popíše průběh osvobozování a pád mocností Osy – Posoudí důsledky války – Popíše poválečné uspořádání a dopad války na rozdělení světa – Charakterizuje pojem studená válka, popíše vývoj i hlavní krize a proces uvolňování – Objasní vývoj Československa v letech 1945-1989, orientuje se v hlavních dějinných procesech – Charakterizuje komunistický režim v ČSR, zločiny komunismu	– Vznik samostatné ČSR, české země za světové války, 1. odboj – Poválečné uspořádání Evropy a světa – Vývoj v Rusku **Demokracie a diktatura** – Republika, budování státu, hospodářský a sociální vývoj, národnostní problematika – Ohrožení republiky, Mnichov a 2. republika – Mezinárodní vztahy – Nárůst totalitních režimů – Fašismus v Itálii, nacismus v Německu, japonský militarismus, ruský komunismus – Hospodářská krize – Příčiny 2. světové války – 2. světová válka, válčící strany, jejich cíle – Protektorát Čechy a Morava, Slovenský stát, nacistická politika v našem prostoru, perzekuce, domácí a zahraniční odboj, kolaborace – Osvobození – Průběh války, totální válka, válečné zločiny – Holocaust – Porážka mocností Osy – Důsledky války **Svět v blocích** – Poválečné uspořádání – Studená válka – Poválečné Československo – komunistická diktatura a sovětský blok

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
– Zhodnotí přínos Pražského jara a dopad normalizace – Srovná vývoj v SSSR a socialistických zemích s vývojem v USA a demokratických zemích – Zvládá umění komunikace – Popíše význam OSN, vývoj NATO a Varšavské smlouvy – Vysvětlí rozpad východního bloku – Charakterizuji pojem třetí svět, zhodnotí vývoj dekolonizace na současnost – Charakterizuje přínos technického a vědeckého vývoje – Popíše kulturní vývoj a zhodnotí dopad jednotlivých osobností na společnost - Orientuje se v historii svého oboru	– Rok 1968 – Demokratický svět, postavení USA – Třetí svět a dekolonizace – Technický a vědecký vývoj – Kultura 20. století – Člověk v demokratické společnosti **Dějiny studovaného oboru**